

Bevindingen en aanbevelingen van het OrAqua project

Maatschappelijk besef en verwachtingen

Consumenten in de EU hebben weinig kennis van organische productiesystemen en maar weinig mensen zijn bekend met het EU logo voor organische productie. Het is belangrijk om een duidelijke en transparante strategie te ontwikkelen om de bekendheid van het EU logo te vergroten onder Europese consumenten. Onderzoekresultaten hebben de hoogste prioriteiten van consumenten over organische aquacultuur duidelijk gemaakt: geen gebruik van chemicaliën (> 60%), zo goed mogelijk de natuurlijke levensomstandigheden benaderen (> 55%), goede waterkwaliteit en geen gebruik van medicijnen (50%), en gebruik van organisch voer zonder synthetische toevoegingen (> 45%).

Communicatie moet ook gefocust zijn op de voordelen voor consumenten van organische producten ten opzichte van conventionele producten, waardoor de hogere prijs verklaard wordt (organische producten zijn 20 tot 50% duurder vergeleken met conventionele producten).

Productiesystemen

De productiesystemen voor organische aquacultuur zouden de natuurlijke ecosystemen zo goed mogelijk moeten benaderen. Ieder type systeem, - kooien, vijvers, doorstroomtanks - is toegestaan, zolang het voldoet aan de organische benadering en een verantwoorde manier van het gebruik van hulpbronnen garandeert.

Een bedrijf mag zowel organische als niet-organische productie parallel hebben, zolang de faciliteiten en de gehele keten duidelijk gescheiden zijn.

De productie van endemische soorten moet voorrang krijgen. Het doel van fokkerijprogramma's moet erop gericht zijn om robuuste stammen te produceren die aangepast zijn aan de productieomstandigheden.

Organische aquacultuur moet gebaseerd zijn op het opkweken van juvenielen afkomstig van organische broodstock en van organische bedrijven. Maar, als organische zaden of juvenielen niet beschikbaar zijn, mogen niet-organische juvenielen of zaden gebruikt worden, zolang deze gehouden worden onder organisch management voor tenminste twee derde van de productiecycclus.

Wanneer organisch geproduceerde dieren niet beschikbaar zijn, mogen wildvang of niet-organische dieren gebruikt worden voor fokkerij of voor het verbeteren van de genetische voorraad, wanneer deze vooraf onder organisch management gehouden worden voor tenminste drie maanden.

Het gebruik van hormonen en derivaten is verboden, en het gebruik van pure zuurstof is alleen toegestaan om de gezondheid van de dieren te waarborgen tijdens de kritieke perioden van de productie of tijdens transport.

Voer

Het voer moet voldoen aan de voedingseisen van de soorten die gekweekt worden voor een optimale prestatie, gezondheid en welzijn, kwaliteit van het vlees, en moet een lage impact op het milieu hebben.

Ingrediënten afkomstig van vis zijn noodzakelijk in diëten voor vis en garnalen die zich in de natuur voeden met andere aquatische organismen, zoals plankton en vis. De globale beschikbaarheid van vismeel en visolie is beperkt, waardoor de afkomst van de essentiële ingrediënten gebaseerd moet zijn op achtereenvolgens:

- ingrediënten afkomstig van organische aquacultuur,
- vismeel en visolie afkomstig van visafval van de organische aquacultuur,
- vismeel en visolie afkomstig van visafval van vis uit duurzame visserij,
- organisch materiaal van plantaardige of dierlijke oorsprong,
- vismeel en visolie van hele vissen gevangen volgens gecertificeerde visserij.

De samenstelling van visafval verschilt en kan ongebalanceerd zijn. Daarnaast is het gebruik van visafval van dezelfde soort als waarvoor het als voer bedoeld is verboden. Ook is het toevoegen van aminozuren niet toegestaan voor organische aquacultuur. Door deze factoren kan het gebruik van vismeel en visolie afkomstig van visafval nadelig zijn voor de groei van de dieren en een te hoge impact op het milieu hebben, waardoor het in conflict komt met de organische principes. Hierdoor zal visafval altijd maar een deel van de ingrediënten van het voer kunnen uitmaken.

Bio-veiligheid, gezondheid en welzijn

Het optimale welzijn van soorten uit de organische aquacultuur wordt gewaarborgd door het beperken van de dichtheid in de kweeksystemen, en het monitoren van de waterkwaliteit en de conditie van de dieren. Het minimaliseren van stressfactoren is hierbij essentieel. De waterkwaliteit tijdens transport of in tijdelijke huisvesting moet voldoen aan de fysiologische behoeften van de dieren. Transport met levende dieren moet plaatsvinden onder een zo goed mogelijk welzijn van de dieren.

Maatregelen voor de bio-veiligheid (zoals het schoonmaken van de materialen, desinfectie, etc.) zijn essentieel omdat het gebruik van antibiotica sterk beperkt is en er alleen een aantal milieuvriendelijke substanties zijn toegestaan als waterbehandeling. Homeopathische veterinaire middelen en probiotica zijn toegestaan.

Bedrijfseconomie en concurrentiepositie

Organische visproductie is 20-50% duurder dan conventionele productie. De belangrijkste redenen op bedrijfsniveau hiervoor zijn:

- **de juveniele vis** - door de hogere productiekosten van organisch geproduceerde juvenielen,
- **het voer en de groei** - door de hogere voerprijs, een voorzigtiger voerregime en in sommige gevallen een lagere energetische waarde van het voer,
- **de vaste lasten** - door de opgelegde maximale kweekdichtheid van de dieren zijn er hogere kosten in productiecapaciteit per vis,
- **de arbeidskosten** - door de lagere productiecapaciteit, intensievere controleprocedures en arbeid om aan optimale kwaliteitsstandaarden te voldoen.

Een analyse van de kosten van de keten heeft laten zien dat consumentenprijzen niet alleen worden beïnvloed door de kosten van de organische visproductie op bedrijfsniveau, maar ook door de toegepaste marges voor verwerking en verkoop.

Impact op het milieu

Impact op het milieu moet worden geminimaliseerd voor alle typen productiesystemen. Al het afval dat gegenereerd wordt, van voedingsstoffen in het kweekwater tot het verpakkingsmateriaal van het eindproduct, moet zo goed mogelijk gerecycled worden.

Een specifiek managementplan moet beschikbaar zijn om de ecologische voetprint van het productiesysteem en de processen te minimaliseren. Dit moet jaarlijks worden herzien en beoordeeld.

Institutioneel kader en controle

Het institutionele kader voor organische aquacultuur is momenteel te complex en gefragmenteerd. Harmonisatie is noodzakelijk om het vertrouwen in investeerders te versterken om groei en ontwikkeling te realiseren.

Daarnaast is standaardisatie onder controleautoriteiten noodzakelijk voor een efficiënte controle van de productkwaliteit en om het consumentenvertrouwen te vergroten.

Het OrAqua project

De visie van het OrAqua project is het versterken van de economische groei van de organische aquacultuursector in Europa, ondersteund door wetenschappelijk onderbouwde regulaties die in lijn zijn met de organische principes en consumentenvertrouwen.

Binnen een **holistische benadering om deze visie te realiseren**, stelt OrAqua verbeteringen voor van de huidige EU-regulatie voor organische aquacultuur, gebaseerd op:

- een review van de beschikbare relevante wetenschappelijke kennis,
- een review van organische aquacultuurproductie en -economie,
- een bepaling van consumentenpercepties van organische aquacultuur.

OrAqua heeft zich geconcentreerd op de productie van relevante Europese soorten vinvis, weekdier, schelpdier en zeewier.

Tijdens het project is een multi-stakeholder platform opgericht om interacties tussen alle relevante stakeholders te garanderen en de input hiervan te integreren in het project.

NAME : European Organic Aquaculture - Science-based recommendations for further development of the EU regulatory framework and to underpin future growth in the sector.

DURATION : 36 months - January 2014 / December 2016

FINANCING : 1 499 904 €
UE Seventh framework programme
Coordination and support action

PROJECT COORDINATOR : Asa Espmark, Nofima, Norway. Asa.Espmark@Nofima.no

KBBE.2013.1.2-11

GEOGRAPHICAL DEPLOYMENT : Norway, Italy, France, Denmark, Czech Republic, Sweden, Netherlands, Spain, Belgium.

WEBSITE : www.oraqua.eu

13 PARTNERS :	
	NOFIMA AS (Norway) Research institute
	COISPA (Italy) COISPA TECNOLOGIA & RICERC
	DTU (Denmark) DANMARKS TEKNISKE UNIVERSITET
	IFREMER (France) INSTITUT FRANCAIS DE RECHERCHE POUR L'EXPLOITATION DE LA MER
	USB (Czech Republic) JIHOCEKSKA UNIVERZITA V CESKYCH BUDEJOVICICH
	SLU (Sweden) SVERIGES LANTBRUKS UNIVERSITET
	DLO (Netherlands) STICHTING DIENST LANDBOUWKUNDIG ONDERZOEK
	DEBIO ASSOCIATION (Norway)
	ICEA (Italy) ISTITUTO PER LA CERTIFICAZIONE ETICA ED AMBIENTALE
	ICROFS (Denmark) AARHUS UNIVERSITET
	FEAP (Belgium) Fédération Européenne des Producteurs Aquacoles
	IZSVe (Italy) ISTITUTO ZOOFILATTICO SPERIMENTALE DELLE VENEZIE
	CULMAREX (Spain) CULMAREX SA

 This project has received funding from the European Union Seventh Framework Programme for research, technological development and demonstration under grant agreement n°613547

Organische Aquacultuur

Organische aquacultuur wordt gekenmerkt door vier algemene principes:

Gezondheid

- om de gezondheid van ecosystemen waarin de productie plaatsvindt te onderhouden en te verbeteren, inclusief die van de mensen die ervan eten en de planeet als holistische entiteit.

Ecologie

- om te werken en bij te dragen aan het onderhouden van deze ecologische systemen en de cycli die communiceren met de natuur.

Rechtvaardigheid

- het voortbouwen op relaties die eerlijkheid garanderen met betrekking tot het gedeelde milieu en mogelijkheden die het leven biedt.

Zorgzaamheid

- op een voorkomende en verantwoorde manier de gezondheid en welzijn van huidige en toekomstige generaties en het milieu te beschermen.

De drie belangrijkste doelen van organische aquacultuur

1- Een duurzame aquacultuurproductie realiseren die

- de natuurlijke systemen en cycli respecteert en de gezondheid van de ecosystemen, het water, planten en dieren verbetert,
- bijdraagt aan een hoog niveau van biodiversiteit,
- verantwoord gebruik maakt van energie en andere natuurlijke hulpbronnen,
- hoge dierenwelzijnsstandaarden respecteert.

2- Hoge kwaliteitsproducten produceren.

3- Een uitgebreide variatie aan producten produceren die

- tegemoetkomen aan de vraag van consumenten,
- gebruik maken van processen die positief samengaan met het milieu,
- bijdragen aan menselijke gezondheid,
- en de gezondheid en welzijn van de geproduceerde aquatische organismen waarborgen.